

Relacyjne Bazy Danych

Andrzej M. Borzyszkowski
PJATK/ Gdańsk

materiały dostępne elektronicznie
<http://szuflandia.pjwstk.edu.pl/~amb>

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

Język SQL, cz.1, definiowanie danych (*data definition language*)

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

Standard SQL

- Standard nieformalnie nazywany SQL/92
  - pełna nazwa: Międzynarodowy Standardowy Język Baz Danych SQL (1992)
  - skrót od *Structured Query Language*
- Istniejące implementacje nie implementują w pełni powyższego standardu
  - ale rozszerzają niektóre aspekty standardu, czyli *nadzbior podzbioru*
- Język deklaratywny – użytkownik deklaruje swoje potrzeby, optymalizator przekształca zapytanie na ciąg instrukcji
- Zawiera w sobie język definiowania danych i język manipulowania danymi
  - i dodatkowo język zarządzania użytkownikami, określania zabezpieczeń, sterowania transakcjami, ...

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

3

SQL, kilka uwag ogólnych

- SQL realizuje raczej rachunek krotek niż algebrę relacji
- Relacja nazywana jest tabelą (*table*), może zawierać powtórzenia i oczywiście ma ustaloną kolejność
- Projekt bazy danych składa się głównie z zestawu tabel, są one zgrupowane w *schemacie*
- Standard wymaga by wielkość liter w nazwach nie grała roli
  - zasadniczo wszystkie słowa są konwertowane na duże litery
  - PostgreSQL zamienia wszystko na małe litery
  - gra to rolę jedynie gdy występują napisy w cudzysłowach
- Standard nie określa sposobu kończenia zapytania,
  - w PostgreSQL jest to średnik
- Każdy element musi mieć nazwę, nawet gdy nie mamy zamiaru odwoływać się do niego

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

4

Typy wbudowane

- Jest wiele typów wbudowanych, najważniejsze z nich:
  - **CHAR(_)**, **VARCHAR(_)**
  - **INTEGER**, **SMALLINT**
  - **DATE**, **TIME**, **TIMESTAMP**, obsługa czasu i daty
  - **BOOLEAN**, wartości np. 't', TRUE, '1', 'y', 'yes', (**SQL/99**)
  - **NUMERIC(,)**, np. **NUMERIC (7,2)**, 7 cyfr, w tym 2 po przecinku
  - **FLOAT(_)**, np. **FLOAT(15)**, 15 cyfr znaczących
  - **BIT**, **VARBIT**, wartości np. B'10011101'
  - **MONEY**, to samo co **NUMERIC (9,2)**

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

5

Definiowanie tabel, klucze

- **definicja_klucza_kandydującego ::=**
UNIQUE (lista_kolumn) |
PRIMARY KEY (lista_kolumn)
  - lista kolumn w obu przypadkach jest niepusta
  - najwyżej jeden klucz może być określony jako główny (**PRIMARY KEY**)
  - jeśli występuje klucz główny, to wszystkie atrybuty tego klucza zyskują warunek poprawności **NOT NULL**
  - klucz alternatywny dopuszcza wartości **NULL**,
    - PostgreSQL – nie naruszają one warunku
    - SQL92 (np.. MS SQL Server) – naruszają warunek
- Warunki poprawności można opcjonalnie nazwać:
CONSTRAINT nazwa definicja_klucza_kand.

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

7

Definiowanie tabeli

- **CREATE TABLE nazwa_tabeli**
lista-(definicja_kolumny [wartość_domyślna]
| [definicja_klucza_kandydującego]
| [definicja_klucza_obcego]
| [definicja_warunku_poprawności]) ;
- **definicja_kolumny ::= nazwa_kolumny nazwa_dziedziny**
- **nazwa_dziedziny ::= typ_wbudowany | nazwa_zdefiniowana**
::= “to jest”
| “albo”
[ ] “alternatywnie”
- Wartość domyślna może zmienić wartość podaną w definicji dziedziny, brak definicji wartości domyślnej oznacza **NULL**
- Można żądać, by atrybut był zawsze określony: **NOT NULL**

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

6

Definiowanie tabel, klucze obce

- **definicja_klucza_obcego ::=**
FOREIGN KEY (lista_kolumn)
REFERENCES tabela_bazowa [(lista_kolumn)]
[ON DELETE opcja]
[ON UPDATE opcja]
  - nie jest wymagane podanie listy kolumn, jeśli klucz obcy odwołuje się do klucza o tej samej nazwie
- **opcja ::= NO ACTION | CASCADE | SET DEFAULT | SET NULL**
- Warunki poprawności można opcjonalnie nazwać:
CONSTRAINT nazwa definicja_klucza_obcego

© Andrzej M. Borzyszkowski
Relacyjne Bazy Danych

8

Definiowanie tabel, warunki poprawności

- *definicja_warunku_poprawności ::=*
CHECK (wyrażenie_warunkowe)
  - *wyrażenie_warunkowe* może być dowolnie skomplikowane, nie musi ograniczać się do danej tabeli, musi być określone dla każdego wiersza tabeli
  - więzy poprawności są spełnione, jeśli powyższe *wyrażenie_warunkowe* ma wartość “true” dla każdego wiersza tabeli
  - system zarządzania bazą danych nie zezwoli na wprowadzenie danych czy aktualizację danych takie, że więzy poprawności nie są spełnione
  - kolejność sprawdzania warunków jest nieokreślona
- Warunki poprawności można opcjonalnie nazwać:
CONSTRAINT nazwa definicja_warunku_poprawności

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

9

Usuwanie tabeli podstawowej

- *DROP TABLE nazwa_tabeli [RESTRICT | CASCADE];*
  - jeżeli wybrano *RESTRICT* i tabela podstawowa występuje w jakiegokolwiek definicji perspektywy, to instrukcja *DROP TABLE* nie powiedzie się
  - jeżeli wybrano *CASCADE*, to instrukcja *DROP TABLE* powiedzie się i usunie daną tabelę wraz ze wszystkimi perspektywami bazującymi na tej tabeli oraz więzami poprawności

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

11

Zmiana definicji tabeli podstawowej

- *ALTER TABLE nazwa_tabeli operacja;*
- Przykład
ALTER TABLE klient
ADD COLUMN rabat INT
DEFAULT 0;
- *operacja* może oznaczać
  - dodanie/usunięcie/zmiana nazwy kolumny,
  - zmiana dotychczasowej wartości domyślnej w kolumnie,
  - dodanie/usunięcie warunku poprawności*ALTER TABLE klient*
ALTER COLUMN telefon DROP NOT NULL

© Andrzej M. Borzyszkowski

Relacyjne Bazy Danych

10